

**Discussie over Staat van Dualisering agendapunt 7 commissie Bestuur van 5 maart 2009.
(Griffie, Ingrid van Tienhoven)
Bijlagen: drie gemailde reacties.**

Beschikbare tijd 1,5 uur.

Ter voorbereiding van deze discussie is aan de verschillende fracties gevraagd om discussiepunten aan te leveren. De Griffie heeft bijdrages ontvangen van D66, Actielijst en PvdA. Alle drie de bijlagen zijn bijgevoegd. Uit het stuk van de Actielijst heeft de Griffie de grootste discussiepunten gehaald. Enkele andere punten zijn meer voorstellen tot verbetering, daar mag natuurlijk ook over gediscussieerd worden als daar behoefte aan is.

In onderstaande lijst staan de discussiepunten op een rij op volgorde van binnenkomst. De voorzitter doet het voorstel om per onderwerp een discussie te voeren en dan te concluderen of er op het onderwerp verder nog wat gedaan moet worden.

Onderwerpen.

1. Het laten vallen van de voorhangprocedure
2. Het uitsluiten van raadsleden uit de commissie Beroep en Bezwaarschriften
3. de rol van het presidium, de samenstelling, aard en strekking vooruitlopend op volgende periode
4. De werkgeversrol raad/presidium/ termijn griffier van 5 jaar, inschaling verbonden aan kwaliteit.
5. Geld beschikbaar voor fractieondersteuning
6. Commissie BBS, zie ook punt 2.
7. Rol burgemeester als voorzitter van de Raad
8. Rol burgemeester bij collegevorming
9. actuele zaken sneller kunnen agenderen, nieuw instrument
10. Opvolging burgerinitiatieven in de gaten houden
11. Systematische beleidsevaluatie
12. Rol van Presidium zie punt 3
13. interbestuurlijk toezicht door de raad
14. Werkgeverschap raad/Presidium zie punt 3
15. Debatteren met insprekers

Het proces.

De tweede kamer organiseert op 4 maart een ronde tafelconferentie over het rapport als voorbereiding op de behandeling in de Tweede Kamer. Wanneer het rapport geagendeerd staat is nog niet duidelijk.

Discussie-onderwerpen Staat van Dualisering van PvdA en D66

Excuses voor de late aanlevering.

Hierbij de punten die de PvdA van belang vindt:

- * Geld beschikbaar voor fractieondersteuning

- * Commissie BBS

- * Rol burgemeester als voorzitter van de Raad

- * rol burgemeester bij collegevorming

De andere punten zijn al opgenomen in de geplande workshops.

Groet,

Helga Kop

Ook D66 heeft niet per se behoefte aan voorbesprekingen, anders dan openbaar en/of gewoon via de mail.

Verslaglegging van dergelijke 'voorbesprekingen', zo leert inmiddels de ervaring, geven alleen maar aanleiding tot verwarring en nét iets andere interpretaties.

In de commissie hebben we aangegeven wat wat ons betreft belangrijk is een aanleiding geeft tot uitwisseling van gedachten

het laten vallen van de voorhang-procedure (waar volgens de staatssecretaris tegenover dient te staan dat het college 'open' communiceert, dat wil zeggen geheel anders dan Bernt Schneiders nog bij de stadion-interpellatie heeft gedoceerd)

het uitsluiten van raadsleden uit klachtencommissies (op zich 'zuiver', maar waar wat D66 betreft tegenover dient te staan dat raadsleden in klachtenprocedures "zonder last" burgers moeten kunnen bijstaan in hun rechtzoeken)

de rol van het presidium, de samenstelling (anders dan thans), de mogelijkheid om daar naar aard en strekking al voor de volgende periode op vooruit te lopen

Daar aan toegevoegd willen wij ook een discussie over de rol van de griffier. Om maar te noemen:

In sommige gemeentes verbindt de griffier zich aan een 'termijn' van 5 jaar (zie VNG), hoe gaan we daar in Haarlem mee om?

Wie precies beoordeelt de griffier op kwaliteit en de daarmee verbonden inschaling? (Of hoeft dat verband er niet per se te zijn?)

vr groet,

Fedde

Dag allemaal,

zo'n weekje vakantie geeft de tijd voor zoiets als 'n reactie op het dualisme-rapport.

Komt-ie:

- T.a.v. bepalen eigen agenda door de raad:

Zeker bij actuele / dringende zaken zijn de huidige instrumenten soms te beperkt; het kan enkele weken duren voor er weer een vergadering van de betreffende commissie is, waarin ook tijd genoeg 'over' is en de eerstvolgende raadsvergadering, waarin pas echt evt. besluiten genomen kunnen worden, kan natuurlijk nóg langer op zich laten wachten.

Enige tussentijdse optie is het stellen van art. 38 vragen, maar dit duurt alleen maar nog langer en dient slechts ter informering; agendering na beantwoording kan, maar daar gaat dan nóg meer tijd overheen. Als er nagedacht zou kunnen worden over 'n oplossing hiervoor, zou dat mooi zijn (bijv. in de vorm van een extra instrument voor de raad).

- Initiatiefvoorstellen: Niet genoemd zijn de burgerinitiatieven. Hoe voorkomen wij dat deze in de vergetelheid raken? Opnemen in termijnagenda o.i.d., zodat we om de zoveel tijd de stand v zaken kunnen beoordelen? Ik denk dan m.n. aan het 1e burgerinitiatief, waarvan ik me zo voorstel dat indieners het gevoel kunnen / zullen hebben, dat het, hoewel het volop werd omarmt, tot niets heeft geleid...?

- Toekomen aan volksvertegenwoordigende rol: Verder terugdringen van de dikte van nota's zou hieraan bijdragen. De vele herhalingen eruit en korter, maar helderder omschrijven waar het over gaat, scheelt leeswerk en dus tijd, die je dan nuttig kunt besteden. (zie ook terechte aanbeveling voor 'n vast format in de wie, wat, waar, wanneer-vragen; zelf spreekt mij de 'pook' ook erg aan: probleem-oorzaak-oplossing-consequenties.

Niet altijd helder is nl, voor welk probleem nu eigenlijk iets als een oplossing wordt voorgesteld).

- systematische beleidsevaluatie: kan stukken beter op aantal belangrijke onderwerpen; nu erg versnipperd / hap snap. Ik denk dan bij uitstek aan WMO en zeker ook prestatieplannen sdo's, maar ook wijkcontracten en verkeerscirculatie. Meer samenhang en duidelijkheid, bijv. door vooraf vastgelegde momenten van evaluatie / stand v zaken (om het half jaar, bijv.), lijkt me niet gek. De hier en daar genoemde 'lange termijn agenda' zou hiervoor een uitstekend middel kunnen zijn.

- Presidium lijkt soms wat meer te regelen dan 'slechts' het goed lopen van de vergaderingen en de agenderingen daarin; alle 'langlopende (overstijgende) zaken' zouden wat mij betreft beter in een breder verband besproken mogen worden, waarin alle fracties vertegenwoordigd zijn; het seniorenconvent dus.

- herkenbaarheid lokaal bestuur: extra aandacht in m.n. publicaties, voor het feit dat wanneer het college iets bedacht heeft, het daarmee niet meer is dan een voorstel en dat de raad (volksvertegenwoordiging) daar nog over moet besluiten; voor veel mensen is het verschil tussen college en raad volslagen onbekend en leest men snel iets als 'de gemeente heeft dit of dat besloten'. Niet zo vreemd, want een verrassend groot deel heeft überhaupt geen flauw benul van wie of wat de gemeenteraad is of doet; dit zullen we ons steeds moeten realiseren en niet de illusie hebben dat iedereen dat wel zal weten. (Daarnaast: 50% raadsleden heeft in de gaten dat het besluitvormingsproces voor inwoners niet of nauwelijks inzichtelijk is...)

- onderling goed in de gaten houden dat we het debat in de 1e plaats met elkaar voeren, i.p.v. met het college. Zou goed zijn als het lukte aan het college m.n. toelichtende vragen te stellen, maar voor het overige de regie naar onzelf als raad toe te trekken, door meer met elkaar in discussie / debat te zijn, dan met het college. Vrijwel alle instrumenten (art. 38, interpellatie, art. 37) zijn primair gericht op vragen aan het college. Onterecht en eigenlijk een beetje achterhaald, naar mijn idee... *)

Ook zou het helemaal niet zo'n ramp zijn regelmatig eens debatten te voeren over lopende dossiers, zónder het college erbij. Evt. in combinatie met stadsgesprek of inspraak vanuit de stad / organisaties / genodigden (anders dan uit het ambtenarenapparaat).

- raads- en infomarkten zijn best aardig, maar erg intern gericht. Juist de stadsgesprekken zouden veel belangrijker moeten zijn. Althans, naar mijn ervaring, veel nuttiger om echt te horen vanuit de stad hoe er over bepaalde onderwerpen wordt gedacht, waar knelpunten zitten en welke suggesties er zijn ter verbetering. (Actief uitnodigen van betrokkenen, zoals bij stadsgesprekken dierenwelzijn, verkeersbeleid, huishoudelijke hulp is gebeurd, werkt erg goed!).

- contact met ambtenaren, al dan niet via griffie: uiteraard kunnen we evt. technische vragen prima rechtstreeks aan ambtenaar kwijt. Moet dan wel duidelijk zijn aan wie; 9 vd 10 keer blijkt dit niet de ambtenaar, die in de nota genoemd staat. Daarnaast is de vraag of ambtenaren expliciet helder hebben, dat zij soms een vraag van een raadslid kunnen krijgen en dat het wel de bedoeling is dat die beantwoord wordt, bijv. ter voorbereiding van een vergadering.

- Bijna eng laag is het aantal raadsleden dat blijkens het onderzoek aangeeft 'eigen bronnen' te gebruiken. Helaas, zo merk ik, bevat de informatie vanuit het apparaat voor velen meer waarde dan informatie die ze -als ze die moeite nemen- kunnen krijgen uit de stad zelf (organisaties, bewoners). Dat is natuurlijk altijd jammer (de stad spreekt immers over de praktijk, waar het apparaat toch meer praat vanuit de theorie) en daarnaast een bewijs dat het dualisme nog niet al te sterk wortel heeft geschoten; het apparaat praat immers (zei het als 4e macht) onder de verantwoordelijkheid van het college. Niet onder die van de raad.

- Voldoende sturing vanuit de doelen in de begroting: tja, op hoofdlijnen zal dat wellicht zo zijn, maar wanneer iets teveel op hoofdlijnen zit, blijft er ook nauwelijks iets concreets over (het omgekeerde van door de bomen het bos niet meer zien is dan aan de hand; om een oordeel te vellen over de diverse bossen, is het ook nodig hier en daar groepjes bomen, boomsoorten, open plekken en hun onderlinge samenhang te kunnen beoordelen. Ook om te weten of de bewoners in dat bos zich nog plezierig zullen voelen, of er hier en daar zon door de takken schijnt, hoe het staat met de struiken en planten, of er genoeg te eten is en plekjes om te schuilen, etc.). Kortom: niet persé terug naar het 'productenboek', maar ajb ook niet té algemeen op hoofdlijnen, want dan is sturing juist volkomen onmogelijk.

- interbestuurlijk toezicht door de raad: Belangrijk punt, vergelijkbaar met de kwestie rond verbonden partijen. Dit toezicht is er volgens mij nauwelijks. Perfect voorbeeld is de recente situatie rond de tunnelstudie. Nog breder: het 'metropoolverband'. Kortom zeker iets om goed over na te denken, lijkt me.

- Opmerkelijke zin in het rapport: 'Wethouders zijn niet automatisch aanwezig in fractievergaderingen'. Nou zijn de wethouders van Actiepartij nooit in onze fractievergadering natuurlijk (geintje), maar het lijkt me voor coalitiepartijen ook goed hier eens over na te denken; willen zij hun eigen partijpolitieke én volksvertegenwoordigende koers kunnen varen, of laten ze zich voornamelijk toch ook leiden door de 'eigen' wethouder(s)...?

- rol vd griffie: aantal aardige taken staan in het rapport genoemd, zoals het bewaken vd rollen vd div. spelers, zorg dragen optimale afstemming tussen raad en ambtenarenapparaat en coördineren informatieverzoeken. Allemaal helder. In praktijk zou voor wat betreft laatste 2 zaken misschien de griffie mee kunnen kijken met info-verzoeken die nog niet tijdig zijn beantwoord en ook betreffende raadslid / fractie een seintje kunnen geven hierover. Daaraan gekoppeld zou betreffend raadslid of fractie dan een mogelijkheid moeten hebben hierin sterker op zijn / haar strepen te staan (iets met sancties, zou niet weten hoe of wat, maar is iets om over na te denken?).

- in z'n algemeenheid: in Amersfoort dienen schr. vragen binnen 28 dagen beantwoord te zijn; net als hier (4 weken). Naar verluid lúkt het daar alleen ook veel vaker dan hier...

- raad benoemt de griffier. Als ik het goed begrepen heb gebeurt dat in Haarlem in praktijk vanuit het presidium. Dit lijkt mij een bijzonder smalle basis. Meer inzicht in hoe e.e.a. geregeld is, zou niet gek zijn, aangezien de griffie werkt in opdracht van de gehele raad.

- "In geen vd gemeenten was sprake van een 'wij-zij gevoel' ", staat in het rapport over de relatie griffier-gemeentesecretaris. Lijkt me gezond. Toch blijft er anderzijds eerder een gevaar van juist meer een 'ouwe jongens krentenbrood-gevoel', daar de griffier vrijwel zonder uitzondering afkomstig is uit het ambtenarenapparaat. Daar zal enige loyaliteit dan ook niet vreemd zijn. Van belang is dat de griffie beseft de raad als werkgever te hebben, waardoor die loyaliteit beperkt moet zijn; griffie committeert zich aan de raad, niet aan het apparaat (dat gecommiteerd is aan het college).

- klokkenluidersfunctie vanuit het apparaat naar de raad: er zou op één of andere manier meer mogelijkheden moeten kunnen zijn om als raadslid iets te doen met informatie van een ambtenaar over misstanden / falen. Nu is dat feitelijk onmogelijk (zonder betreffende ambtenaar en / of diens collega's daarin te schaden).

- was verbaasd dat de raad niet rechtstreeks opdrachten kan meegeven aan haar eigen rekenkamer. In het rapport staat dat die relatie verstevigd zou kunnen worden. Daar ben ik het dan ook wel mee eens. Goed om te lezen dat ook een ondezoek mogelijk is gericht op het functioneren van een specifieke dienst / afdeling, overigens.

- In sommige gemeenten schijnt meer duidelijkheid te worden gegeven (ook per nota) over de beleidsruimte en zeggenschap die de gemeente heeft (waar ligt haar bevoegdheid, waar haar verplichte taak en waar heeft zij juist niets over te zeggen). Dit zou hier soms ook helderder mogen worden aangegeven; niet in de laatste plaats voor de inwoners; het is dan makkelijker aan te geven dat ze voor bepaalde zaken beter naar een andere (semi-)overheid (of bijv. justitie) kan stappen om iets (on)gedaan te krijgen, i.p.v. onnodig moeite verspillen of valse hoop te krijgen bij een gemeentelijke overheid die over de betreffende kwestie niets te zeggen heeft.

- om daarnaast te voorkomen dat de raad juist te weinig spreekt over zaken waartoe zij bevoegd is, zou zij actiever en z.s.m. meegenomen kunnen worden (actief geïnformeerd; taak vd griffie, lijkt me) in veranderingen in die bevoegdheden. Zeer duidelijke voorbeelden zijn WMO en WRO (!).

- herkenbaarheid bestuur en de inspraak / participatie: Goed zou zijn als 2x per jaar de inwoners over willekeurig welke kwestie zaken kunnen aanbrengen (los van enige agenda). Dat is in feite al het geval, bij kadernota en begroting.

Dat dat die momenten zijn, zal echter vrijwel niemand in de stad zo begrijpen of ervaren. Dat zou dus (desnoods zonder woorden als begroting erbij überhaupt te noemen) veel breder zo kunnen worden gecommuniceerd, lijkt me.

Ook hoe nu wordt omgegaan met het fenomeen insprekers is eigenlijk gênant. Hierover hoor ik ook echt klachten van mensen. Er zou dan ook echt meer ruimte moeten zijn om een debat te voeren n.a.v. een inspreker. Nu wordt dat, in geval het een onderwerp van buiten de agenda betreft, niet mogelijk gemaakt en gaan de mensen weg met onbevredigd gevoel. Alsof ze ins blaue hinein hebben gesproken. Moet dus beter. En, nogmaals, als dat erin zou resulteren dat het teveel tijd vraagt van de reguliere (cie)agenda, dan moeten extra zittingen belegd worden waar men kan inspreken én debat kan worden gevoerd, door raadsleden onderling.

- Ingekomen stukken niet via omweg van de raad (en dan evt. agenderen in cie), maar rechtstreeks ter kennisname naar cies! Scheelt een hoop weggegooide tijd tussen binnenkomst brief en evt. behandeling ervan.

- collectief geheugen: Belangrijk! Lang lopende projecten (raadsperiode-overstijgend) zijn moeilijk inzichtelijk. Er was dan wel een overdrachtdossier, maar beter zou het zijn, dit, per onderwerp, te organiseren via dossiers op het BIS. Zou mij erg veel waard zijn om, in het algemeen, zaken op onderwerp bij elkaar te kunnen vinden(!!!). Ook voor niet-raadsleden bijzonder plezierig. Een absolute must, als je het mij vraagt. (Neem de tunnel-discussie: je mist al gauw een stuk dat ergens halverwege de 'route' in al die jaren een essentieel stukje betrof in de besluitvorming...)

- over de rol van raadsleden in cie beroep- en bezwaarschriften heb ik niets zien staan in het rapport, dus dat laat ik maar even; wel 'n mening over, maar ik zie zowel voor- als nadelen en daarom maak ik me er, als lid van bbs maar even makkelijk van af door dit voor me te houden ;-)

*) (het 'hoogste orgaan van de gemeente', dat zoals rapport constateert, helaas nog teveel reactief opereert t.a.v. het college).

grt,
Sjaak.

Op 11 februari 2009 16:46 schreef griffiebureau <griffiebureau@haarlem.nl> het volgende:

Beste leden van de commissie Bestuur,

Ik heb tot nu toe alleen discussieonderwerpen binnen gekregen van Fedde Reeskamp. Helga Koper heeft aangegeven dat de PvdA nog met punten komt. Graag ontvang ik meer discussiepunten dan kunnen we de onderwerpen van bespreking aangeven. De planning is nu dat we dit onderwerp bespreken in de commissie van 5 maart.

Graag jullie reactie.

(Pieter heeft al aangegeven geen onderwerpen te willen aangeven).

Met vriendelijke groeten

Ingrid van Tienhoven